

וכיון שהוקש השליח לתורם, מוסיפים ודורשים: **מה אתם עצמכם** — תורמים לדעתכם [בידיעתכם וברצונכם], **אף שלוחכם** — צריך לתרום דווקא לדעתכם!⁽⁴⁸⁾

אלא, **הכא במאי עסקינן** — כגון דשויה בעל הפירות שליח, ואמר ליה: זיל [לך] תרום! ולא אמר ליה: תרום מהני [מפירות אלן], אלא אמר לו סתם שיתרום.

וסתמיה דבעל הבית כי תרום — מבינונית הוא תרום [ובדרך כלל, תורם בעל הבית מפירות בינוניים]. ואזל איהו, והלך השליח — ותרום על דעת עצמו מפירות היפות.

ואמרינן: **הכי נמי מסתברא**⁽⁴⁷⁾ [כך אכן מסתבר], שמדובר שעשאו בעל הפירות שליח.

דאי פלקא דעתך שמדובר דלא שוויה שליח, מי הויא ככהאי גוונא תרומתו תרומה?

והא כתיב בענין הרמת תרומה: "כן תרימו גם אתם תרומת ה' וגו'". ומזה שלא אמרה תורה "כן תרימו אתם", אלא "גם אתם" אמר רחמנא, מהמילה "גם" היתירה, למדים — לרבות את שלוחכם, שאף השליח יכול לתרום.

כאן וביו"ד סימן של"א, שכתב שהרמב"ם גרס "ותסברא" בתמיהא, והכי פירושו: אי מיירי שעשאו שליח, למה צריך לאמירת כלך אצל יפות? הרי השליח כבעלים עצמם, כדילפינן מ"אתם"! ותי' הגמרא, דהיינו טעמא לפי שלא אמר לו בעה"ב לתרום מהיפות. ועיין בחזו"א [אהע"ז סימן קמ"ח] שהקשה על פירוש הגר"א, והביא מהשמ"ק שיש ראשונים שגורסין "ותסברא", ואעפ"כ פירשו את הסוגיא כגירסת "ה"נ מסתברא".

48. הקשה הגרעק"א [בדו"ח], הרי כיון שגילה דעתו עתה שנוח לו בתרומתו של חברו, אנו אומרים שגם מתחילה הוה ניחא ליה, וכיון שאגלאי מילתא שכך הוא, הרי זכין לאדם שלא בפניו, והוי כשלוחו, שהרי זכיה מטעם שליחות! ותירץ, דסבירא ליה להגמרא, שמהמקרא "אתם — גם אתם" אנו למדים שצריך שנדע בשעת השליחות שניחא ליה, וככל זכות דעלמא. וכיון דהכא לא ידעינן בהאי מילתא מעיקרא, דשמא ניחא ליה למעבד מצוה בגופיה, ורק עתה נודע לנו שניחא ליה, לא מהני מטעם זכיה.

ליה לאינש דתתעבד מצוה בממוניה, הוא מטעם זה, שעל ידי ניחותא דמצוה חשיב כנוח לו למפרע. אמנם בחזו"א [אהע"ז סימן קמ"ח] כתב שבדבר שצריך הקנאה ואין די בהתרצות בעלמא, לא מועיל למפרע לכולי עלמא. ומה שהתירו ליטול לולכו של חברו, היינו משום שעל ידי המצוה נעשה זכות גמור, וזכין לאדם. עוד כתבו בביאור דברי הרמב"ם, שאין כוונתו שהתרומה חלה למפרע, אלא רק מכאן ולהבא, שכיון שתרומה ניטלת במחשבה, די בהסכמתו עתה שתהא תרומה מכאן ולהבא על ידי מחשבתו, ולכן לא הצריך הרמב"ם להעמיד בשעשאו שליח [וכך באמת נתבארה ברייתא זו בירושלמי]. ומה שהקשה הגמרא מהברייתא לאביי, היינו משום שהמקשן פירש שתרומתו חלה למפרע, שכך היא משמעות "כיצד אמרו התורם שלא מדעת וכו'". אבל הרמב"ם כתב "התורם שלא ברשות", וכוונתו כפי שנתבאר בירושלמי, שתרומתו חלה מכאן ולהבא [והכי איתא במהרי"ק, שדרכו של הרמב"ם בהרבה מקומות לסדר הלכותיו על פי הירושלמי].

47. כך היא הגירסא לפנינו. ועיין בהג' הגר"א